

תשובות לתרגיל 10 חדו"א להנדסת מכונות 1 סמסטר א' תשע"ד

1. תהי $f(x) = x^{123}(1-x)^{321}$. מתקיים

$$f'(x) = x^{122}(1-x)^{321} - 321x^{123}(1-x)^{320} = x^{122}(1-x)^{320}(123 - 444x)$$

לכן $f'(x) = 0$ כאשר $x = 0, x = 1$ או $x = \frac{123}{444}$. מתקיים $f(0) = f(1) = 0$,

$$f\left(\frac{123}{444}\right) = \frac{123^{123}321^{321}}{444^{444}}.$$

מכיוון ש- $x = \frac{123}{444}$ היא הנקודה היחידה בקטע הפתוח $(0, 1)$ שבא הנגזרת של f מתאפסת וערך הפונקציה בנקודה זו גדול הערכי הפונקציה בקצוות הקטע $[0, 1]$, זוהי נקודת המקסימום של f בקטע $[0, 1]$. כלומר, לכל x בקטע $[0, 1]$ מתקיים

$$f(x) \leq \frac{123^{123}321^{321}}{444^{444}}.$$

2. מצא את שטח הפנים המינימלי של חבית בצורת גליל שנפח שלה הוא 1000cm^3 :

שטח הפנים של חבית בצורת גליל בעלת רדיוס r וגובה h הוא

$$A = 2\pi r^2 + 2\pi r \cdot h.$$

נתון שנפח החבית הוא $\pi r^2 h = 1000$, ולכן מתקיים $h = \frac{1000}{\pi r^2}$. נציב ונקבל ששטח הפנים כפונקציה של הרדיוס הוא

$$A(r) = 4\pi r - \frac{2000}{r^2}.$$

כאשר הנוסחה תקפה אם $r > 0$. נגזור ונקבל ש-

$$A'(r) = \frac{4\pi r^3 - 500}{r^2}.$$

בדיקת סימן הנגזרת מראה שהמינימום מתקבל ב- $r = \sqrt[3]{\frac{500}{\pi}}$.

3. (א) המהירות הרגעית שבא בסיס הסולם מתרחק מהקיר כאשר הזווית בין הסולם לקרקע היא $\frac{\pi}{3}$ היא $10 \cdot \sqrt{3}$ סנטימטר לשנייה.

(ב) המהירות הרגעית שבא בסיס הסולם מתרחק מהקיר כאשר הזווית בין הסולם לקרקע היא $\frac{\pi}{4}$ היא 10 סנטימטר לשנייה.

4. נסמן ב- $h(t)$ את גובה מפלס המים בזמן t , וב- $V(t)$ את נפח המים בזמן t . מתקיים $V(t) = \frac{1}{3}\pi \cdot (h(t))^3$. לכן $h(t) = \sqrt[3]{\frac{3V(t)}{\pi}}$. נתון ש- $\frac{dV}{dt}(t) = 2 \frac{L}{\text{sec}}$. על פי כלל השרשרת:

$$\frac{dh}{dt}(t) = \frac{dh}{dV}(V(t)) \cdot \frac{dV}{dt}(t) = \frac{\sqrt[3]{3}}{3\sqrt[3]{\pi}} (V(t))^{-2/3} \cdot 2 \frac{L}{\text{sec}}$$

בזמן $t = 0$, $V(0) = 10$ נציב $t = 0$ כדי לקבל תשובה סופית.

5. (א) הוכיחו שלכל $0 < x < y$ ו- $a \geq 1$

$$\left(\frac{x+y}{2}\right)^a \leq \frac{1}{2}x^a + \frac{1}{2}y^a$$

הפונקציה $f(x) = x^a$ מקיימת $f''(x) = a(a-1)x^{a-2}$, ולכן עבור $a > 1$ הנגזרת השנייה חיובית בקטע $(0, +\infty)$, ולכן קמורה שפ לכן $0 < x < y$,

$$f\left(\frac{1}{2}x + \frac{1}{2}y\right) \leq \frac{1}{2}f(x) + \frac{1}{2}f(y).$$

(ב)

$$\arctan(x+1) - \arctan(x) \geq \arctan(x+2) - \arctan(x+1)$$

הפונקציה $f(x) = \arctan(x)$ מקיימת $f'(x) = \frac{1}{1+x^2}$, $f''(x) = \frac{-2x}{(1+x^2)^2}$, ולכן בקטע $f(0, \infty)$ קעורה.

$$\theta = \arctan \mu. \quad 6.$$

$$f(x) = \frac{\sin(x)}{x} \quad \text{תהי} \quad 7.$$

(א) ל- f אין אסיפטוטה אנכית. f רציפה בתחום הגדרתה הטבעי $x \neq 0$, ובנקודה $x = 0$ מתקיים $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$

(ב) ל- f אסיפטוטה אופקית $y = 0$ כי $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0$

(ג) פונקציה יכול להחתך עם אסיפטוטה אנכית שלה, למשל אם $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = \infty$

$$g(x) = \begin{cases} \frac{1}{x^2} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases} \quad \text{אבל } g(a) = 0 \text{ לדוגמא:}$$

(ד) הגרף של פונקציה יכול להחתך עם אסיפטוטה אופקית אינסוף פעמים. כך בדוגמא

$$f(x) = \frac{\sin(x)}{x}$$